

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΘΕΑΤΡΑ

"Ζεῦ ἄνα Δοδωναίε Πελαγικέ..." Αχιλλεύς
(Ιλιάδα γ)

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΓΙΟΣΑ

Γ! τάξη
2ο Δημοτικό Σχολείο
Σερρών

2005

...Δεν είναι μόνο 11 τα Αρχαία Ελληνικά Θέατρα όσα δηλαδή σας παρουσιάζω σ' αυτή μου την εργασία...

Διαβάστε πιο κάτω για τη Γαλλίδα Ζακλίν Ντε Ρομιγύ και θα καταλάβετε γιατί αποφάσισα να σας γράψω συμβολικά για 11 από αυτά...

Δύο θέατρα, των Φιλίππων και της Βεργίνας, επισκέφθηκα από κοντά και ένα, της Δωδώνης, με τη φαντασία μου...

Για κάθε περίπτωση έγραψα λίγα στοιχεία (ιστορικά – μυθολογικά) για το χώρο και λίγα (ιστορικά κυρίως) για το Αρχαίο Θέατρο που φιλοξενεί...

Κατερίνα Γιώσα

«...Οι Έλληνες δημιούργησαν την τραγωδία και την κωμωδία... Άλλωστε «θέατρο» είναι μια ελληνική λέξη που σημαίνει το θέαμα...

Το θέατρό μας δεν είναι βέβαια το ίδιο που ήταν στην εποχή του Περικλή, αλλά και εδώ διατηρήσαμε την δομή, τα είδη, την αντίληψη...

Και σημειώνω ότι αυτήν την ώρα, αυτόν το μήνα, στα περίχωρα του Παρισιού παίζονται έντεκα Αρχαία Θεατρικά Έργα. Έντεκα συγχρόνως...»

Ζακλίν Ντε Ρομιγύ

«Συναντήσεις με την Αρχαία Ελλάδα»

Το ΑΣΤΥ

«...η λέξη Μουσική, από τη Μούσα του Ησιόδου και του Ομήρου και η λέξη ΘΕΑΤΡΟ από τη λέξη ΘΕΑΣΗ της τραγωδίας στην Αττική, είναι δύο όροι δομής και βάσης για την Ελληνική τέχνη. Αυτές οι δύο λέξεις σήμερα περιγράφουν την αντίληψη του ανθρώπου για την τέχνη σε 140 γλώσσες: Musik, Theater

Δ. Λιαντίνης

(''Τα Ελληνικά'', Βιβλιογονία)

ΘΕΑΤΡΟΝ

(θεώμαι, θέα)

ΑΓΓΛΙΚΑ theatre

ΓΑΛΛΙΚΑ theatre

ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ theater

ΙΤΑΛΙΚΑ teatro

ΙΣΠΑΝΙΚΑ teatro

ΛΑΤΙΝΙΚΑ theatrum

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Το ΘΕΑΤΡΟ της ΜΑΡΩΝΕΙΑΣ	σελ. 4
Το ΘΕΑΤΡΟ των ΦΙΛΙΠΠΩΝ	σελ. 5
Το ΘΕΑΤΡΟ της ΒΕΡΓΙΝΑΣ	σελ. 6
Το ΘΕΑΤΡΟ της ΔΩΔΩΝΗΣ	σελ. 7
Το ΘΕΑΤΡΟ των ΔΕΛΦΩΝ	σελ. 8
Το ΘΕΑΤΡΟ της ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ	σελ. 9
Το ΘΕΑΤΡΟ της ΔΗΛΟΥ	σελ. 10
Το ΘΕΑΤΡΟ της ΛΙΝΔΟΥ	σελ. 11
Το ΘΕΑΤΡΟ της ΜΙΛΗΤΟΥ	σελ. 12
Το ΘΕΑΤΡΟ της ΕΦΕΣΟΥ	σελ. 13
Το ΘΕΑΤΡΟ της ΠΕΡΑΜΟΥ	σελ. 14

ΜΑΡΩΝΕΙΑ

Σύμφωνα με τους μύθους, στις ακτές της Θράκης ιδρύθηκε από τον Μάρωνα, ιερέα του Απόλλωνα και εγγονό του Διονύσου, η πόλη της Μαρώνειας, που αναφέρεται ήδη από τον 7ο π.Χ. αιώνα. Όταν ο Οδυσσέας κατέλαβε την πόλη, δεν πείραξε τον Μάρωνα ούτε την οικογένειά του. Αυτός για να του δείξει την ευγνωμοσύνη του έδωσε χρυσάφι και ασήμι καθώς και 12 αμφορείς με κρασί. Με αυτό το κρασί, ο Οδυσσέας, αργότερα, μέθυσε τον Κύκλωπα και τον τύφλωσε.

ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΤΗΣ ΜΑΡΩΝΕΙΑΣ

Το Θέατρο της Μαρώνειας χρονολογείται στην ελληνιστική περίοδο. Η χωρητικότητα του θεάτρου δεν ξεπερνούσε τους 1300 θεατές. Οι ανασκαφές στο θέατρο της Μαρώνειας έγιναν από το 1981 ως το 1990.

ΦΙΛΙΠΠΟΙ

Όνομα αρχαίας μακεδονικής πόλεως. Παλαιότερα λεγόταν Κρηνίδες. Μετονομάσθηκε σε Φιλίππους το 358 π.Χ. όταν ο βασιλιάς της Μακεδονίας Φίλιππος έσπευσε να τη βοηθήσει εναντίον των Θρακών ύστερα από πρόσκληση των κατοίκων της. Βρισκόταν στα Β.Α. του βουνού Παγγαίου, κοντά στα σύνορα Μακεδονίας – Θράκης.

ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΤΩΝ ΦΙΛΙΠΠΩΝ

Το θέατρο χτίστηκε πιθανότατα από τον βασιλιά της Μακεδονίας Φίλιππο Β΄ πατέρα του Μεγάλου Αλεξάνδρου γύρω στα μέσα του 4ου αιώνα π.Χ.

ΒΕΡΓΙΝΑ

Το σημερινό χωριό Βεργίνα ιδρύθηκε το 1922 στη θέση όπου κάποτε υπήρχαν δύο μικροί οικισμοί βοσκών, οι Κούτλες και οι Μπάρμπες. Το όνομα Βεργίνα δόθηκε στο χωριό από τον τότε μητροπολίτη Βέροιας και είναι το όνομα μιας θρυλικής βασίλισσας που διατηρούσε τα παλάτια της στην περιοχή βορείως του ποταμού Αλιάκμονα και τα θερινά της ανάκτορα ή Παλατίτσια, στην ευρύτερη ζώνη του χωριού. Σύμφωνα με το θρύλο η βασίλισσα Βεργίνα πνίγηκε στα νερά του παραποτάμου του Αλιάκμονα, Μπαρμπούτα, για να μην πέσει στα χέρια των Τούρκων. Το χωριό έγινε πασίγνωστο στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, όταν το φθινόπωρο του 1977 αποκαλύφθηκε, ασύλητος, ο τάφος του βασιλιά της Μακεδονίας Φιλίππου, πατέρα του Μ. Αλεξάνδρου και αποδείχτηκε περίτρανα ότι η πρώτη πρωτεύουσα της αρχαίας Μακεδονίας, οι Αιγές, βρισκόταν ακριβώς στη θέση του σημερινού χωριού Βεργίνα.

ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΤΩΝ ΜΑΚΕΔΟΝΩΝ ΒΑΣΙΛΕΩΝ ΣΤΗΝ ΒΕΡΓΙΝΑ

Σε μικρή απόσταση από το ανάκτορο των Μακεδόνων Βασιλέων και κοντά στην αρχαία Αγορά της πόλης κατασκευάστηκε τον 4ο π. Χ. αιώνα το Θέατρο της Βεργίνας, στο οποίο σύμφωνα με την αρχαία παράδοση δολοφονήθηκε ο Φίλιππος Β΄ μπροστά στα μάτια του γιου του Αλέξανδρου.

ΔΩΔΩΝΗ

Αρχαία πόλη της Ηπείρου κοντά στο όρος Τόμαρος (σημ. Ολύτσικας) Κοντά στην πηγή Ναία εγκαταστάθηκε το ιερό της Δωδώνης, το αρχαιότερο Μαντείο των Ελλήνων και αφιερώθηκε στον Δία. (Δίας Νάϊος) Ολόκληρη εκείνη η περιοχή καλυπτόταν από δάση βελανιδιάς (φηγού). Εδώ οι ιερείς έδιναν τους χρησμούς ερμηνεύοντας κυρίως το θρόισμα των φύλλων της ιερής βελανιδιάς. Οι ιερείς αυτοί, οι Σελλοί ή Ελλοί είναι πιθανό να έδωσαν την ονομασία Έλληνες.

ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΣΤΟ ΙΕΡΟ ΤΟΥ ΔΙΟΣ ΣΤΗ ΔΩΔΩΝΗ

Υπήρξε ένα από τα μεγαλύτερα Θέατρα της Ελλάδας με χωρητικότητα 17000 περίπου θεατών. Κατασκευάστηκε επί της Βασιλείας του Πύρρου (297 – 272 π.Χ.) για να στεγάσει τις γιορτές των Νάϊων. Τα Νάϊα ήταν στεφανίτες αγώνες ισότιμοι με τα Ολύμπια και τα Πύθια. Το θέατρο έπαψε να λειτουργεί μετά τα μέσα του 4ου μ. Χ. αιώνα.

ΔΕΛΦΟΙ

Αρχαία πόλη της Φωκίδας στη νότια πλαγιά του Παρνασσού, περίφημη για το μαντείο του Απόλλωνα. Το μαντείο αυτό, ήταν το σημαντικότερο της Αρχαίας Ελλάδας. Βρισκόταν στην τοποθεσία Πυθώ και ανήκε αρχικά στην Γαία η οποία το παραχώρησε αργότερα στον Απόλλωνα. Ο Απόλλωνας σκότωσε τον Πύθωνα που ήταν φύλακας της περιοχής και έτσι ονομάστηκε Πύθιος. Η μάντισσα που έδινε τους χρησμούς ονομάστηκε Πυθία και η γιορτή, για να τιμηθεί ο Απόλλωνας, Πύθια. Ήταν θρησκευτικό και πολιτικό κέντρο των Ελλήνων.

ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΤΩΝ ΔΕΛΦΩΝ

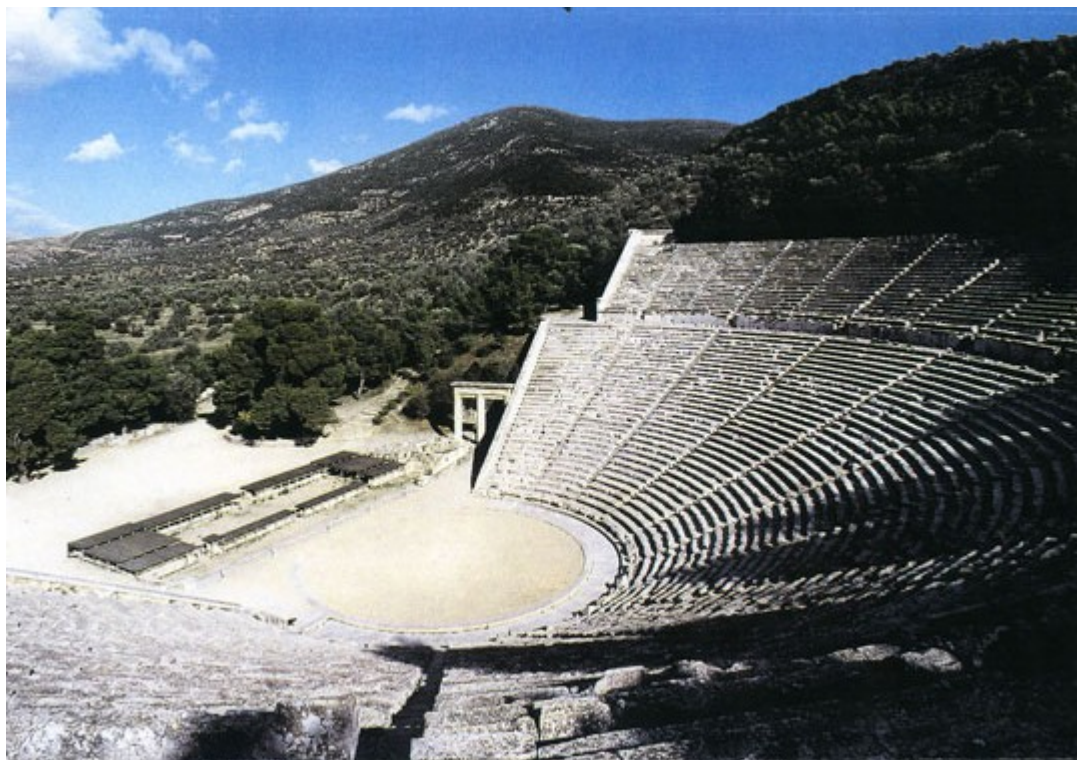
Βρίσκεται μέσα στο ιερό τέμενος του Απόλλωνα. Η χρονολογία της κατασκευής του δεν είναι γνωστή. Εικάζεται ότι τον 4ο π.Χ. αιώνα οικοδομήθηκε το πρώτο Θέατρο, που ίσως δεν τελείωσε και ανακατασκευάστηκε το 160 π.Χ. από τον Ευμενή τον Β'. Υπολογίζεται ότι είχε θέσεις για 5000 θεατές.

ΕΠΙΔΑΥΡΟΣ

Αρχαία Ελληνική πόλη της Πελοποννήσου. Είχε πολλά ιερά, το σπουδαιότερο όμως ήταν το ιερό του Ασκληπιού. Εδώ, στην Επίδαυρο, γεννήθηκε ο Ασκληπιός. Η νεαρή Κορωνίδα, μετά, την ένωση της με τον Απόλλωνα, φτάνει στην Επίδαυρο με τον πατέρα της Φλεγγύα. Όταν έρχεται η στιγμή της γέννας, η Κορωνίδα φέρνει κρυφά στον κόσμο το παιδί της (Ασκληπιό) και το εγκαταλείπει στο κοντινό όρος Μύρτιο.

ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΤΟΥ ΑΣΚΛΗΠΕΙΟΥ ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ

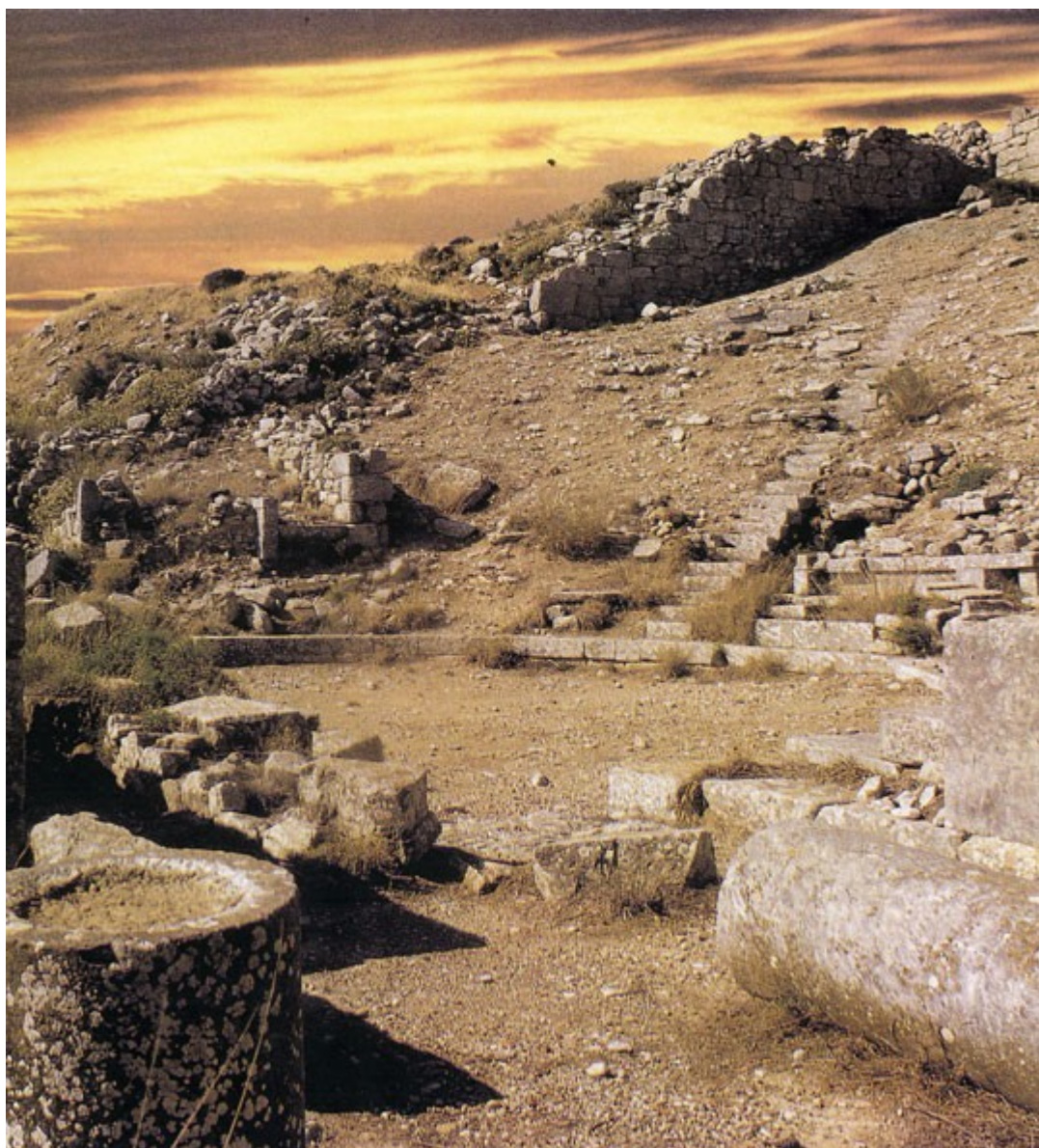
Το Θέατρο του Ασκληπιείου της Επιδαύρου διατηρήθηκε καλύτερα απ' όλα τα αρχαία ελληνικά θέατρα. Κατασκευάστηκε στον ύστερο 4ο π.Χ. αιώνα από τον αρχιτέκτονα Πολύκλειτο. Η χωρητικότητα του θεάτρου ήταν 12300 θέσεις. Εδώ δίνονται κάθε καλοκαίρι παραστάσεις αρχαίου δράματος («επιδαύρια»).

ΔΗΛΟΣ

Μικρό νησί στις Κυκλάδες όπου στην αρχαιότητα λατρευόταν ο Απόλλωνας, η Άρτεμη, και η Λητώ. Εδώ, η Λητώ, κυνηγημένη από τη ζήλεια της Ήρας γέννησε τον Απόλλωνα. «Λητώ, πανσέβαστη θεά, με το γαλάζιο πέπλο, συ που γέννησες στις Δήλου την τραχιά τη γη, τον όμορφο το γιο σου, θεά σεβάσμια, άκου κι έλα στη θεία τελετή αίσιο να φέρεις τέλος».

Ορφικός Ύμνος

ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΤΗΣ ΔΗΛΟΥ

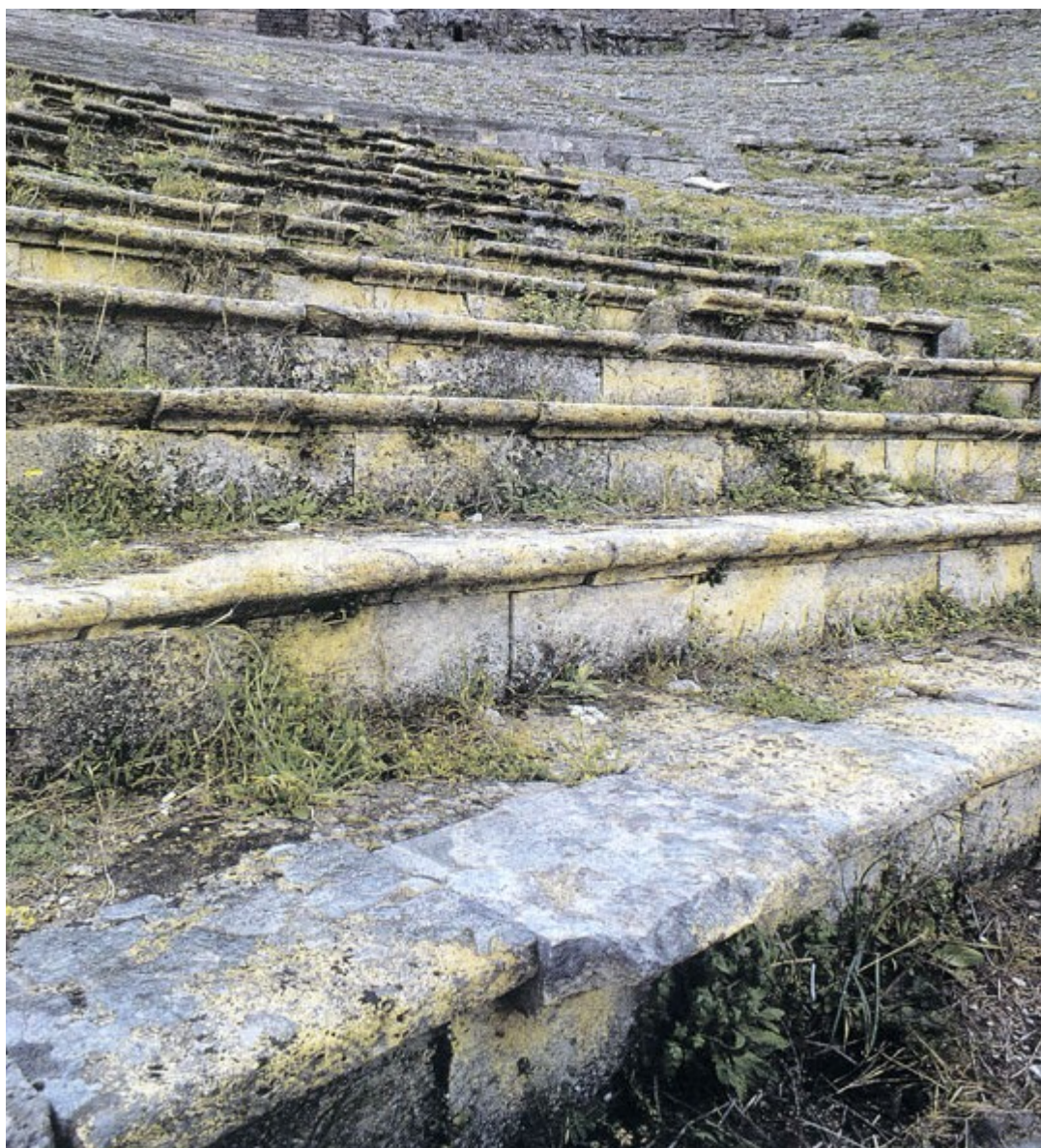
Ιδρύθηκε έξω από το ιερό του Θεού Απόλλωνα. Αρχισε σταδιακά να οικοδομείται κατά τον 3ο π.Χ. αιώνα έχοντας ως αρχιτεκτονικό πρότυπο το Θέατρο του Διονύσου στην Αθήνα.

ΛΙΝΔΟΣ

Η αρχαία Λίνδος ήταν μια από τις σημαντικότερες πόλεις της Ρόδου. Κτίσθηκε από τις Δαναΐδες ή από τον Δαναό. Κατά τον 6ο π.Χ. αιώνα κυβερνήτης της Λίνδου ήταν ο Κλεόβουλος («Μέτρον Ἀριστο») ένας από τους 7 Σοφούς της Αρχαίας Ελλάδας.

ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΤΗΣ ΛΙΝΔΟΥ

Στη σκιά του ιερού της Λινδίας Αθηνάς, βρισκόταν το Θέατρο της πόλης. Οικοδομήθηκε στις αρχές του 3ου π.Χ. αιώνα. Η χωρητικότητά του έφθανε τους 2000 θεατές. Αποκαλύφθηκε εξ'ολοκλήρου το 1904.

ΜΙΛΗΤΟΣ

Αρχαία πόλη στη Μυσία της Μικράς Ασίας. Ήταν κτισμένη πλάι στον Εύηνο ποταμό. Εδώ γεννήθηκε ο Θαλής ο Μιλήσιος ένας από τους 7 Σοφούς της Αρχαίας Ελλάδας. Θαλής ο Μιλήσιος: «κολακεύειν γονείς μη όκνει», «μη πάσι πίστευε», «χαλεπόν τον εαυτόν γνώναι».

ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΤΗΣ ΜΙΛΗΤΟΥ

Το αρχαίο Θέατρο της Μιλήτου αντικρίζει τη θάλασσα του Αιγαίου. Πρώτα οικοδομήθηκε γύρω στο 300π.Χ.. Η χωρητικότητά του τριπλασιάστηκε αργότερα φθάνοντας τις 75000 θέσεις.

ΕΦΕΣΟΣ

Μία από τις αρχαίες πόλεις των Ιώνων στη Μικρά Ασία. Πρώτοι κάτοικοί της ήταν γυναίκες, οι Αμαζόνες. Αυτές εισήγαγαν τη λατρεία της Άρτεμης, ο ναός της οποίας βρισκόταν στην πεδιάδα. Τα ερείπιά της βρίσκονται κοντά στις εκβολές του ποταμού Κάστρου, Β.Α. από το νησί Σάμος. Ο ναός της Άρτεμης υπήρξε ένα από τα 7 θαύματα του Αρχαίου κόσμου. Ο Αλέξανδρος ήταν μόλις 22 χρόνων όταν ήρθε, ως νικητής, στην Έφεσο. Για να γίνει αρεστός στους Εφέσιους προθυμοποιήθηκε να πληρώσει για την περάτωση του ναού υπό τον όρο να αναγραφεί το όνομά του στο κτίριο. Ένας ευφυής όμως πολίτης του υπέδειξε ότι δεν αρμόζει σ' έναν θεό να κάνει δώρα σ' έναν άλλο.

ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΤΗΣ ΕΦΕΣΟΥ

Είναι το μεγαλύτερο Θέατρο στο μικρασιατικό χώρο. Το Θέατρο πρέπει να πρωτοσχεδιάστηκε γύρω στο 274π.Χ. κατά την ίδρυση της πόλης. Κατά την εποχή της Ρωμαιοκρατίας διπλασίασε τις θέσεις του σε 24000. Τελευταία περιπέτεια του θεάτρου ήταν η μετατροπή του σε αρένα γύρω στο 140 – 144 μ.Χ. για τη διοργάνωση μονομαχιών και θηριομαχιών.

ΠΕΡΓΑΜΟΣ

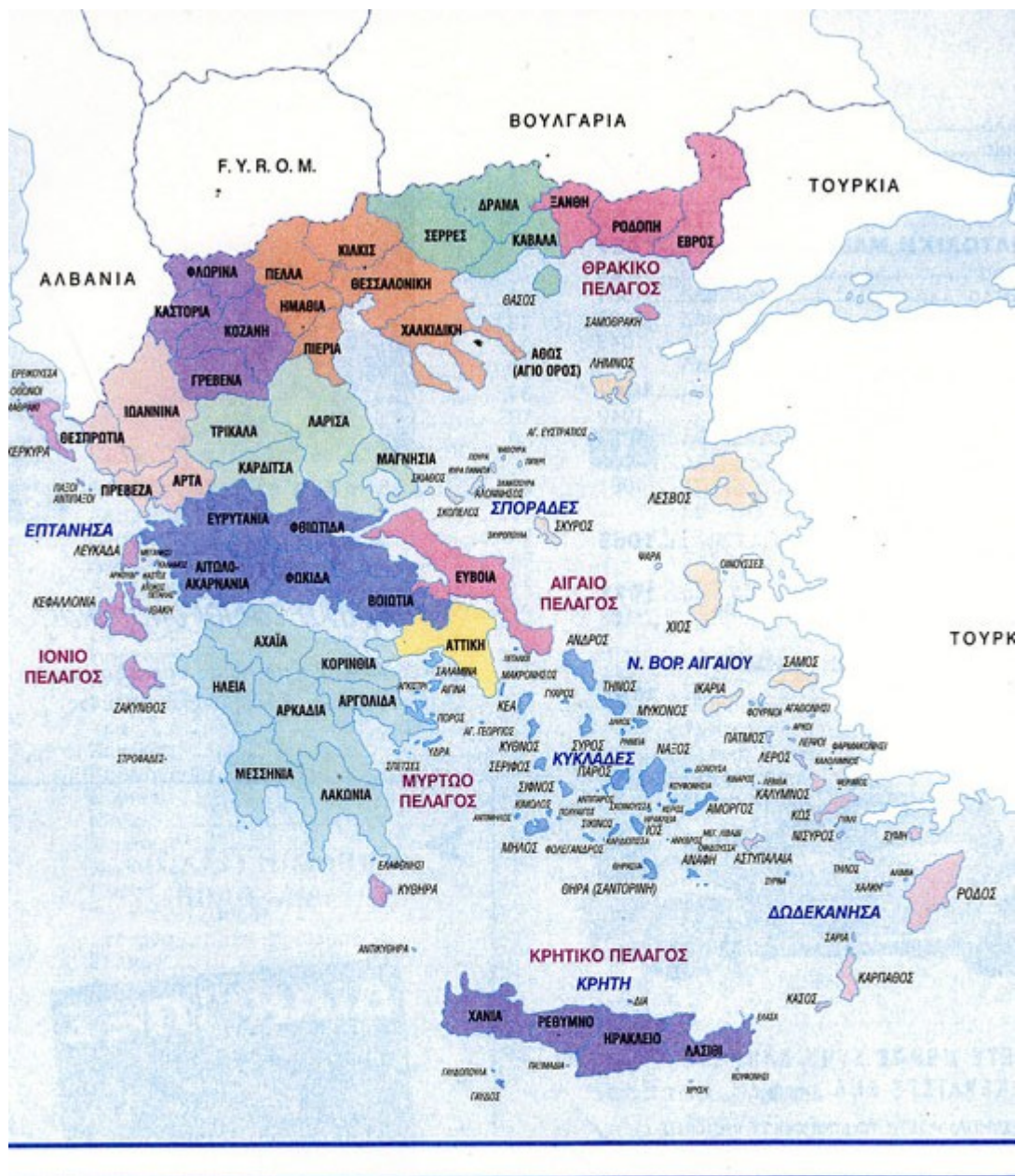
Βρίσκονταν στη Μυσία. Το όνομά της σημαίνει φρούριο ή ακρόπολη. Ήταν κτισμένη πάνω σε λόφο. Στην Πέργαμο εργάστηκε ο διάσημος γιατρός της αρχαιότητας Γαληνός. Πάνω στην ακρόπολη, στην πιο ψηλή κορυφή του λόφου βρίσκονταν ο περίφημος βωμός του Δία.

ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΤΗΣ ΠΕΡΓΑΜΟΥ

Η κατασκευή του Θεάτρου ξεκίνησε στους ελληνιστικούς χρόνους (3ος αιώνας π.Χ.). Η χωρητικότητα του έφθανε τους 10000 θεατές.

ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΧΑΡΤΕΣ

ΟΔΟΣ ΤΑΧΕΙΑΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ
 ΟΔΟΙ ΜΕ ΑΣΦΑΛΤΙΚΟ ΤΑΠΗΤΑ
 ΟΔΟΙ ΧΩΡΙΣ ΑΣΦΑΛΤΙΚΟ ΤΑΠΗΤΑ
 ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΖΟΜΕΝΗ ΟΔΟΣ
 ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΗ ΓΡΑΜΜΗ
 ΘΑΛΑΣΣΙΕΣ ΣΥΝΔΕΣΕΙΣ
 ΧΙΛΙΟΜΕΤΡΙΚΕΣ ΑΠΟΣΤΑΣΕΙΣ
 ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΔΟΥ
 ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΟΔΟΥ
 ΥΨΟΜΕΤΡΙΚΗ ΕΝΔΕΙΞΗ
 ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑΣ
 ΛΕΩΦΟΡΕΙΟ

ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
 ΙΑΜΑΤΙΚΗ ΠΗΓΗ
 ΣΠΗΛΑΙΟ
 ΚΟΛΥΜΠΙ
 ΓΗΠΕΔΟ ΓΚΟΛΦ

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ - ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΕΝΔΙΑΦΕΙ

ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΑ
 ΙΣΤΟΡΙΚΑ
 ΒΥΖΑΝΤΙΝΑ - ΜΕΤΑΒΥΖΑΝΤΙΝΑ
 ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΑ
 ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑ

Βιβλιογραφία

1. **Μάξιμος, Πλάτων.** Αρχαία ελληνικά θέατρα: 2500 Χρόνια Φως & Πνεύμα. Αθήνα, 1998.
2. **Olalla, Pedro.** Μυθολογικός Άτλας της Ελλάδας. Αθήνα: ROAD, 2003.
3. **Κουκούλη-Χρυσανθάκη, Χάιδω, Μπακιρτζής, Χαράλαμπος.** Φίλιπποι. Αθήνα: Υπουργείο Πολιτισμού Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων & Απαλλοτριώσεων, 2003.
4. **Φαρίδας, Κωνσταντίνος.** Βεργίνα: ιστορία – αρχαιολογία. Θεσσαλονίκη: Ρέκος.
5. Ήπειρος: 4000 χρόνια ελληνικής ιστορίας & πολιτισμού. Αθήνα: Εκδοτική Αθηνών, 1997.
6. Εγκυκλοπαίδεια Χάρη Πάτση, τ. 5, 6, 8, 10. Αθήνα, 1995.
7. **Λιαντίνης, Δημήτριος.** Τα Ελληνικά. Αθήνα: Βιβλιογονία, 1992
8. **Romilly, Jacqueline de.** Συναντήσεις με την Αρχαία Ελλάδα. Αθήνα: Το Άστυ, 1997.